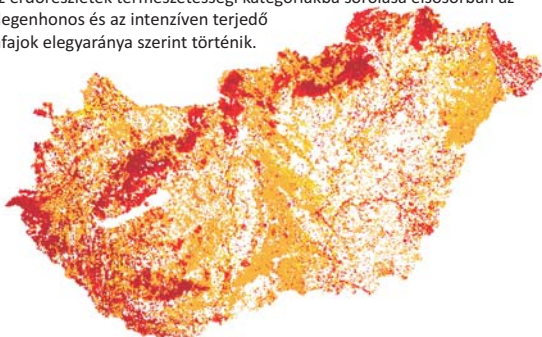

Természetesség és természetvédelem

Természetességi kategóriák	Terület (ha)
Természetes és természetszerű erdő	431 882
Származék erdő	592 982
Átmeneti erdő	134 750
Kultúrerdő	656 607
Faültetvény	123 042
Összesen	1 939 263

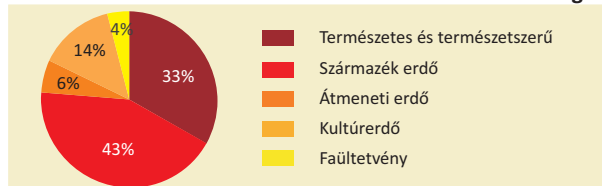
Az erdőrészek természetességi kategóriákba sorolása elsősorban az idegenhonos és az intenzíven terjedő fajok elegyaránya szerint történik.

Természetvédelmi oltalom alatt álló, valamint a Natura 2000 hálózatba sorolt erdők területadatai (ha)

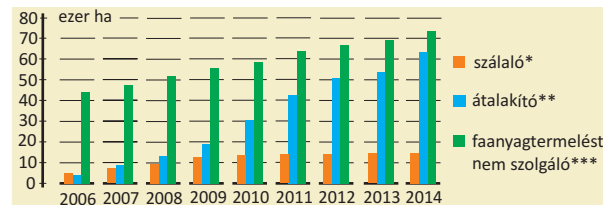
	Erdőresztlet	Egyéb részlet	Összesen
Védett természeti terület			
Fokozottan védett	67 109	6 125	73 234
Védett	358 876	25 552	384 428
Összesen	425 985	31 677	457 662
Natura 2000 terület			
Védett és fokozottan védett	386 667	28 768	415 435
Nem védett	385 154	33 113	418 267
Összesen	771 821	61 881	833 702
Natura 2000 területtípusok			
Madárvédelmi terület	467 699	31 472	499 171
Természetmegőrzési terület	627 881	54 734	682 615

A Natura 2000 hálózatban található erdők természetessége

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, Országos Erdőállomány Adattár (OEA) 2015. jan. 1.

Természetközeli erdőgazdálkodás

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, Országos Erdőállomány Adattár (OEA) 2015. jan. 1.

* Rendszeres és gyakori, kis területű fahasználatokkal történő erdőkezelés folyamatos erdőborítottság mellett.

** Az átalakító üzem módja célja a vágásosból a száraláló üzem módra való áttérés.

*** A cél a természeti folyamatok szabad érvényesülése. Fakitermelés csak kísérleti, erdővédelmi vagy erdőfelújítási céllal folytatható.

Erdősítések (erdőfelújítás és erdőtelepítés)

Erdősítési teljesítések területei hektárban

	Állami gazdálkodók	Többi gazdálkodó	Összesen
Sikeres első erdősítések			
Erdőfelújításban	8 430	10 187	18 617
Elsőkivitelek			
Erdőtelepítésben	201	1 086	1 287
Pótlások			
Erdőfelújításban	3 143	983	4 126
Erdőtelepítésben	99	213	312
Befejezett erdősítések			
Erdőfelújításban, tarvágás után	6 786	6 609	13 395
Erdőfelújításban, felújítóvágás után	1 887	226	2 113
Erdőtelepítésben	268	4 491	4 759
Átlagos átfutási idő (év)			
Erdőfelújításban, tarvágás után	7,2	6,6	6,9
Erdőfelújításban, felújítóvágás után	15,6	15,9	15,7
Erdőtelepítésben	7,2	7,1	7,1

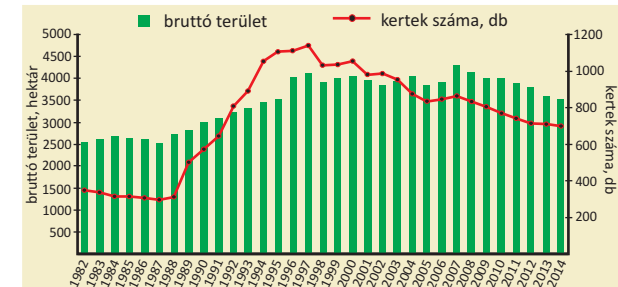
Célállománytípusok területei az erdősítésekben (ha)

	Sikeres első erdősítések erdőfelújításban	Elsőkivitelek erdőtelepítésben
Tölgyes	2 479	232
Cseres és egyéb kemény lombos	793	93
Bükkös	100	0
Akác	8 564	465
Nemesnyáras és nemesfűzes	2 657	105
Hazai nyáras és egyéb lágy lombos	3 044	375
Fenyves	980	17
Összesen	18 617	1 287

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, „Beszámoló az erdősítésekről és a fakitermelésekről a 2014. évben”

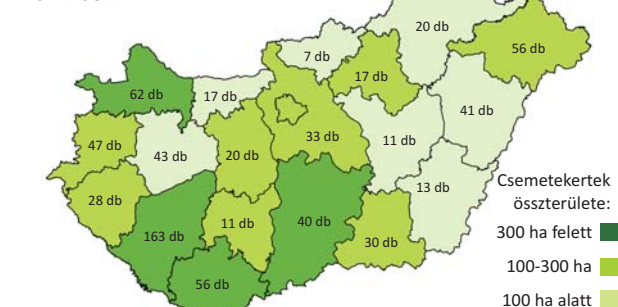
Erdészeti szaporítóanyag-gazdálkodás

Csemetekertek száma és összterülete 1982-2014 között

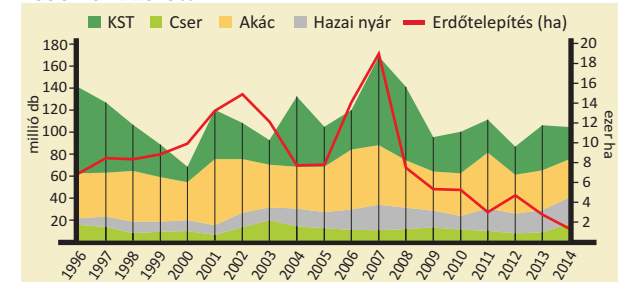
A csemetekertek száma a rendszerváltozás előtti 350 körülről mintegy háromszorosára nőtt. A tetőpontot 1997-ben érte el, ekkor 1137 engedélyezett kert tartott nyilván a növénytermesztési hatóság. A csúcspontot követően a kertek száma fokozatosan csökkent, jelenleg mintegy 700 engedélyes csemetekert szerepel a hatósági nyilvántartásban.

Csemetekertek száma és összes területe megyék szerint 2014-ben

Az egyenlőtlenségek okait részben az eltérő természeti viszonyok, részben a logisztikai, szállítási indokok, illetve a helyi termelési hagyományok eltérései magyarázzák. A Dél-Dunántúl kedvező klimatikus adottságai a régió megyéinek dominanciáját eredményezik, ami mind a kertek számában, mind a termelő kapacitás nagyságában megmutatkozik.

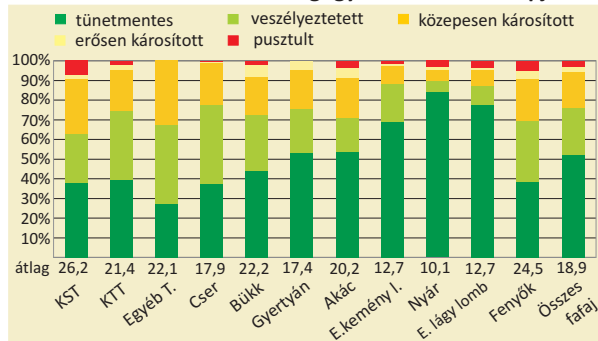
Megtermelt szaporítóanyag és az erdőtelepítések változása 1996-2014 között

Forrás: NÉBIH NKI, Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály - Erdészeti Szaporítóanyag Adattára 2015

Egészségi állapot 2014-ben

Levélvesztés az ICP Forests megfigyelési rendszer alapján

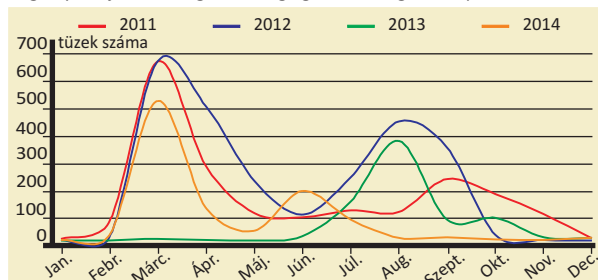

Forrás: EMMRE EVH-I szintű állapotfelvétel.

A magyar erdők egészségi állapota továbbra is jó, a 2014. évben csak kisebb mértékű romlás mutatkozott a levélvesztés tekintetében. Az átlagos levélvesztés mértéke 18,9%, az előző évi 17,9%-kal szemben. A legjobb egészségi állapotot a nyárok és az egyéb lombos fajok mutatták, ahol az átlagos levélvesztés mértéke nem éri el a 13%-ot. A leginkább károsodott fafajcsoportok a tölgyek, a bükk, a fenyők és az akác. Az adatok értelmezésénél azonban szem előtt kell tartani, hogy a fenti mintavételezés csak európai mértékben reprezentatív.

Hazai erdőtűzek jellemzői számokban

Hazánkban a két kiemelt erdőtűzveszélyes időszak a tavasz és a nyár. A tavasi szezon közvetlenül a hóolvadás után kezdődik és lombfakadásig tart, míg a nyári a júliustól augusztus végéig tartó meleg, száraz periódusra esik.

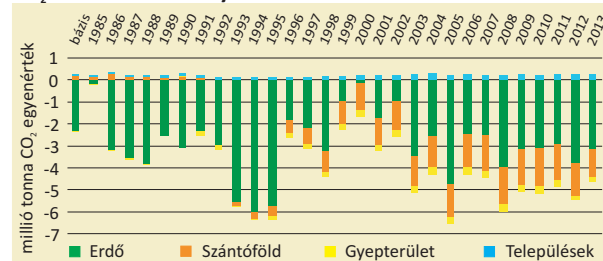
Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, Erdőtűz Információs Rendszer, 2014

- Átlagos leégett terület: 2–5 ha.
- A tűzek mérete: 1 ha alatti 50-60%, 1-10 ha közötti 30%.
- A tüzesetek átlagos távolsága a lakott területektől 1,5 km.
- A tűzek közel 50%-a tavasszal, a kilombosodás előtt keletkezik.
- A tűz oka leggyakrabban a gondatlanság, hanyagság, ritkán gyújtogatás.
- A tűzek döntő hányada mezőgazdasági tevékenységgel függ össze.
- Tűzgyújtási tilalom idején keletkezik a tűzek több, mint 50%-a.
- Hétvégén és munkaszüneti napokon történik a tüzesetek 40%-a.
- A tavasi tüzek ritkán érintenek egybefüggő erdőtömböket, a nyári tüzesetek főként az alföldi fenyesekben.

A Kiotói Jegyzőkönyv és az erdők

CO₂ kibocsátás és elnyelés a földhasználati szektorban

Forrás: NIR Hungary 2014., Magyarország ÜHG-eltár jelentése 1985-2013., OMSZ 2014

ÜHG kibocsátás és elnyelés az erdészeti ágazatban, 2013-ban

A Kiotói Jegyzőkönyv 3.3-as cikkelye szerinti erdőgazdálkodási tevékenységek (1990 óta végzett erdőtelepítések és erdőterület-megszűnések) nettó elnyelése 1,2 millió tonna CO₂ volt, míg a 3.4-es cikkely szerinti egyéb erdőgazdálkodási tevékenységek mintegy nettó 1,9 millió tonna CO₂ szénelnyelést eredményeztek. A leghatékonyabb szénelnyelést új erdők telepítésével érhetjük el.

Intézményrendszer - Erdészeti igazgatás

Erdészeti témájú tartalmak az interneten

- Földművelésügyi Minisztérium - www.kormany.hu/hu/foldmuvelesugyi-miniszterium
- NÉBIH - Erdészeti Igazgatóság - www.nebih.gov.hu/szakteruletek/erdo
- NAIK Erdészeti Tudományi Intézet (ERTI) - www.erti.hu
- Nyugat-magyarországi Egyetem (NYME) - www.nyme.hu
- Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség (FAGOSZ) - www.fagosz.hu
- Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége - www.megosz.org
- Országos Erdészeti Egyesület (OEE) - www.oee.hu
- FIRELIFE Erdőtűz-megelőzési Projekt - www.erdotuz.hu

Kiadásért felel: dr. Oravecz Márton elnök, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Összeállította: Wisnovszky Károly igazgató, NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

Szerkesztette: Babinyec Ferenc, dr. Bordács Sándor, Debreceni Péter,

Király Éva Ilona, Kottke Péter, Nagy Dóra, Pintér Beáta, Solti György,

Szolnyik Csaba; fotó: Pataki Bálint; kapcsolat: BabinyecF@nebih.gov.hu

Budapest, 2015

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Erdészeti Igazgatóság

Összefoglaló adatok

OEA-ban nyilvántartott terület	ezer ha	2 059,7
Erdősültség	százalék	20,8
Az erdők élőfakészlete	millió br. m ³	373,3
Ezer lakosra jutó erdőterület	ha/ezer fő	196,4
Erdők évi bruttó folyónövedéke	millió br. m ³	13,1
Fakitermelés összesen	millió br. m ³	7,5
ebből véghasználat	millió br. m ³	5,1
Erdőtelepítés (elsőkivitel)	ezer ha	1,3
Erdőfelújítás (sikeres első erdősítés)	ezer ha	18,9

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal; NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, Országos Erdőállomány Adattár (OEA) 2015. jan. 1. és „Beszámoló az erdősítésekről és a fakitermelésekről a 2014. évben”

A magyar erdészet újkori története

1871	Az Országgyűlés megalkotja az első feudális erdőtörvényt.	1879	Kihirdetik az első modern polgári erdőtörvényt.
1920	Az első világháborút lezáró békeszerződés következtében az ország elveszíti erdeinek 84%-át, az erdősültség 26%-ról 12%-ra csökken.	1935	Az 1935. évi IV. törvény cikk kihirdetésével érvénybe lép az ország megváltozott természetföldrajzi viszonyainak megfelelő erdőtörvény és egyben az első magyar természetvédelmi törvény.
1936	Magyarország rendezti a II. Erdészeti Világkongresszust és a IUFRO (Erdészeti Kutatóintézetek Nemzetközi Szövetsége) IX. kongresszusát.	1945	A 100 kat. holdnál nagyobb magánerdőket államosítják, illetve a 10-100 kat. hold nagyságúakat állami kezelés alá vonják.
1959	Az erdőbirtokossági társulatokat leépítik, az erdők harmada szövetkezeti tulajdonba kerül.	1961	Megjelenik a szocialista tulajdonformára alapozott 1961. évi VII. törvény az erdőkről és a vadgazdálkodásról.
1996	A rendszerváltást követően az erdők kb. 40%-a magánkézbe kerül, a többcélú tartamos erdőgazdálkodás törvényi szabályozásához az Országgyűlés elfogadja „Az erdőről és az erdő védelméről” szóló 1996. évi LIV. törvényt.	2009	A 2009. évi XXXVII. törvény az erdők természetes állapotához való közelítését kiemelt célul tűzi ki. Bevezeti a kvantitatív természetesség fogalmát, és előírja, hogy az a gazdálkodás következtében nem romolhat. Az állami erdőterület meghatározott hányadán kötelezővé teszi a folyamatos erdőborítást biztosító módszerek alkalmazását. Emellett a civil szféra számára a korábbiánál nagyobb szerepet biztosít az erdőtervezésben.

Az erdők környezeti, gazdasági és szociális szolgáltatásainak hosszútávú biztosítása többcélú, fenntartható erdőgazdálkodással.

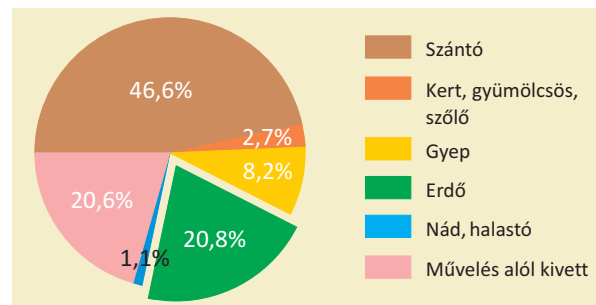
A fenntartható gazdálkodáshoz fűződő társadalmi érdekek és a tulajdonosi, ill. a gazdálkodói érdekek közötti összhang megteremtése.

Az erdőterület növelése erdőtelepítéssel mintegy 26-27%-os erdősültségi szint eléréséig.

Őshonos fajokból álló természetes vagy a természeteshez közel álló erdőtársulások megőrzése, területük növelése a termőhelyi tényezők függvényében.

Jelenlegi célkitűzések

A földterület megoszlása művelési ágak szerint

Forrás: KSH, 2015. szeptember 30-i állapot szerint

Az Országos Erdőállomány Adattár szerint nyilvántartott terület

2015. január 1-i állapot	ezer ha	országos arány
Erdőterület (faállománnyal borított vagy erdősítésre kötelezett területek)	1 939,3	20,8 %
Erdőgazdasági tevékenységet közvetlenül szolgáló területek (utak, tisztások stb.)	120,4	1,3 %
OEA-ban nyilvántartott terület	2 059,7	22,1 %

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, Országos Erdőállomány Adattár (OEA) 2015. jan. 1.

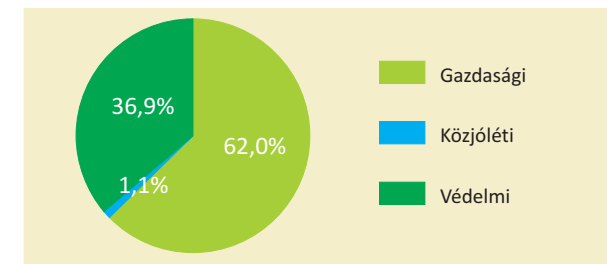
Erdőterület, tulajdonmegoszlás megyénként

Megye	Közig. terület (km ²)	Erdőterület (km ²)	Erdősültség (%)	Erdőgazd. célú (km ²)	Állami (%)	Közösségi (%)	Magán (%)	Vegyes (%)
Pest és Budapest	6 918	1 706	24,7	1 800	60,6	2,4	35,7	1,3
Fejér	4 359	542	12,4	605	75,2	2,7	21,3	0,8
Komárom-Esztergom	2 265	620	27,4	663	81,0	1,0	17,6	0,4
Veszprém	4 493	1 349	30,0	1 542	65,6	0,4	33,1	0,9
Győr-Moson-Sopron	4 208	807	19,2	889	70,9	0,6	28,4	0,1
Vas	3 336	942	28,2	987	51,4	0,4	48,1	0,1
Zala	3 784	1 198	31,7	1 262	52,7	0,6	41,0	5,7
Baranya	4 429	1 114	25,1	1 166	54,8	1,4	41,8	2,0
Somogy	6 036	1 786	29,6	1 906	56,6	0,8	41,3	1,3
Tolna	3 704	662	17,9	707	57,6	0,5	41,1	0,8
Borsod-Abaúj-Zemplén	7 250	2 099	29,0	2 179	59,9	1,3	38,0	0,8
Heves	3 637	885	24,3	915	59,7	0,3	39,6	0,4
Nógrád	2 545	996	39,1	1 031	55,3	0,2	44,2	0,3
Hajdú-Bihar	6 210	698	11,2	742	47,0	0,6	51,8	0,6
Jász-Nagykun-Szolnok	5 582	328	5,9	355	46,1	2,8	50,4	0,7
Szabolcs-Szatmár-B.	5 937	1 256	21,2	1 301	27,1	1,3	70,9	0,7
Bács-Kiskun	8 444	1 766	20,9	1 865	47,3	0,7	49,6	2,4
Békés	5 630	260	4,6	283	62,4	3,7	32,1	1,8
Csongrád	4 263	379	8,9	399	49,2	1,5	49,1	0,2
Összesen	93 030	19 393	20,8	20 597	55,7	1,2	42,0	1,1

Forrás: NÉBIH Erd. Ig., Országos Erdőállomány Adattár (OEA), 2015. jan. 1.

A „vegyes” kategória az állami, magán vagy közösségi tulajdont vegyesen tartalmazó erdőterület.

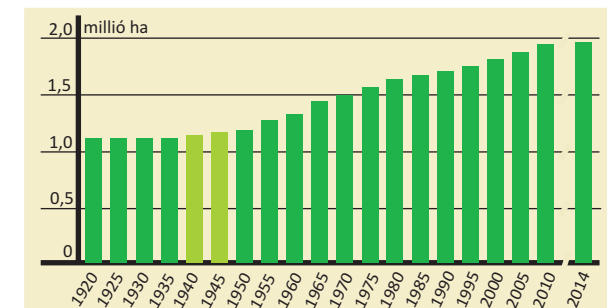
Az erdőterület megoszlása elsődleges rendeltetés szerint

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, Országos Erdőállomány Adattár (OEA) 2015. jan. 1.

A védelmi rendeltetésű erdőkhöz tartoznak: a talajvédelmi, a vízvédelmi, a településvédelmi, a természetvédelmi stb. rendeltetésű erdők. Területük és arányuk folyamatosan növekszik.

Az erdőterület változása 1920-2014 között

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, Országos Erdőállomány Adattár (OEA); 1940-ról és 1945-ről nem áll rendelkezésre adat, e két időpontban becscsült értékek szerepelnek.

Az erdőterület aránya 1920-2014 között 11,8%-ról 20,8%-ra nőtt az állami, illetve az Európai Unió által támogatott, és a rendszerváltás óta főleg magángazdálkodók által kivitelezett erdőtelepítési programoknak köszönhetően.

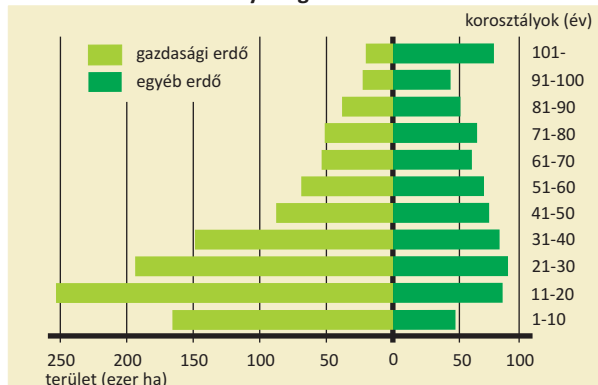
Erdőtelepítések alakulása az elmúlt években (elsőkivitelek)

Tenyészeti év	Állami gazdálkodó	Többi gazdálkodó	Összesen
	(ha)		
2006-2007	512	18 436	18 948
2007-2008	391	6 941	7 332
2008-2009	791	4 377	5 168
2009-2010	1 084	4 012	5 096
2010-2011	143	2 660	2 803
2011-2012	516	4 021	4 537
2012-2013	136	2 394	2 530
2013-2014	201	1 086	1 287

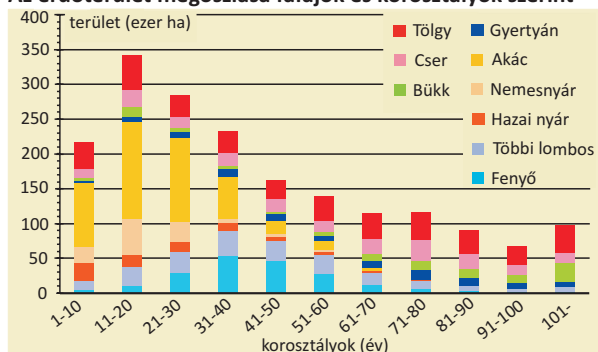
Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, „Beszámoló az erdősítésekről és a fakitermelésekről a 2014. évben”

Fafaj- és korosztály-megoszlás

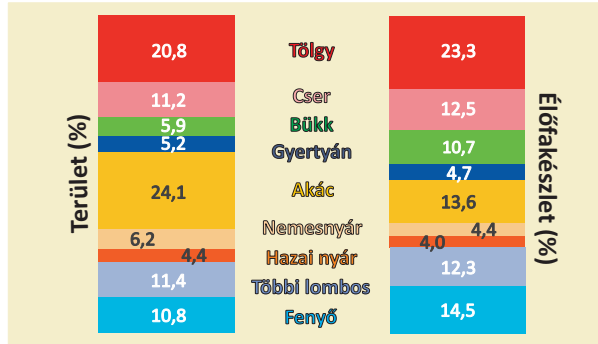
Az erdőterület korosztály-megoszlása rendeltetés szerint

Az erdőterület megoszlása fajok és korosztályok szerint

Az erdőterület és az élőfakészlet fajok szerinti megoszlása

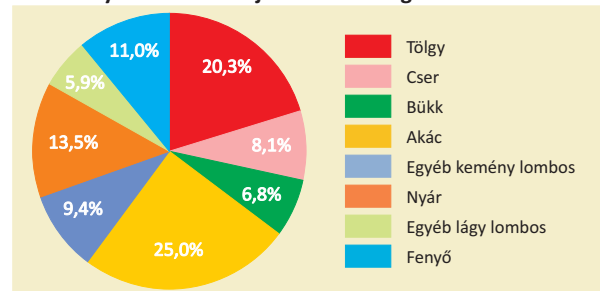

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, Országos Erdőállomány Adattár (OEA) 2015. jan. 1.

Az erdőterület 63%-át őshonos, 37%-át pedig idegenhonos fajok (akác, vörös tölgy, egyes fenyők), ill. klónozott fajták (nemesnyárok) foglalják el.

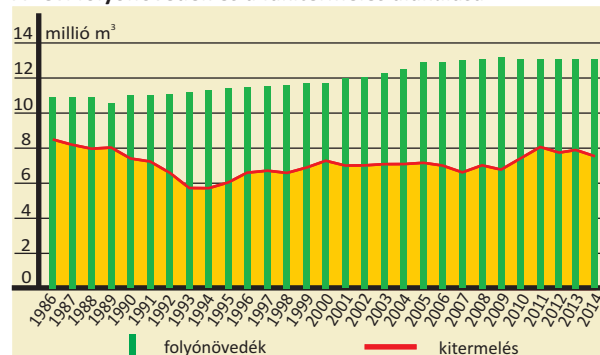
Folyónövedék, fakitermelés és élőfakészlet

Az évi folyónövedék fajok szerinti megoszlása

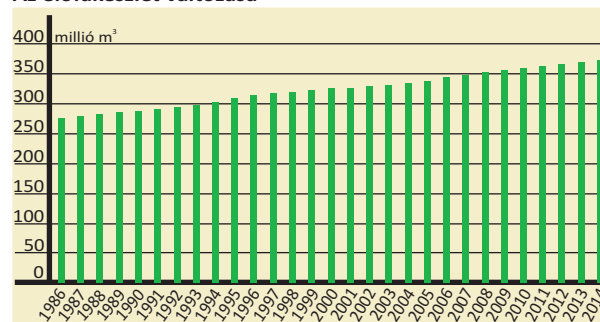

A hazai erdőben képződő összes folyónövedék **13,1 millió bruttó m³ évente**. Ez **0,414 bruttó m³-t** jelent **másodpercenként**, ami egy 74,5 cm élű fakocka térfogata.

Az évi folyónövedék és a fakitermelés alakulása

Az élőfakészlet változása

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, "Beszámoló az erdőművelésről és a fakitermelésről a 2014. évben", illetve Országos Erdőállomány Adattár (OEA) 2015. jan. 1.

Mivel a folyónövedék minden évben meghaladja a fakitermelést és a természetes fapusztulást (mortalitást), az erdőállomány élőfakészlete folyamatosan növekszik.

Bruttó fakitermelés 2014-ben

Használati módok szerint	Állami gazdálkodók	Többi gazdálkodó	Összesen
	bruttó ezer m ³		
Tisztítás	154	146	300
Törzskiválasztó gyérités	411	338	749
Növedéfköszorító gyérités	586	142	728
Véghasználat	2 956	2 174	5 130
Szálalás	37	3	40
Készletgondozó használat	0	11	11
Egészségügyi termelés	394	88	482
Egyéb termelés	56	21	77
Összesen	4 594	2 923	7 517

Fajcsoportok szerint	bruttó ezer m ³		
Tölgy	750	192	942
Cser	704	139	843
Bükk	572	86	658
Gyertyán	193	63	256
Akác	551	989	1 540
Egyéb kemény lombos	202	62	264
Nemesnyár	380	720	1 100
Hazai nyár	139	112	251
Egyéb lágy lombos	180	128	308
Fenyő	923	432	1 355
Összesen	4 594	2 923	7 517

Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, „Beszámoló az erdőművelésről és a fakitermelésről a 2014. évben”

Erdei fatermékek előállításához szükséges nyersanyagok 2014-ben

	Országos össz. (nettó ezer m ³)	Választék-összetétel (%)
Lemezipari rönk	123	1,9
Fűrészipari rönk	982	15,2
Egyéb fűrészipari alapanyag	460	7,2
Bányászati faanyag	2	0,1
Papírfa	579	9,1
Rostfa	527	8,2
Egyéb iparifa	409	6,4
Ipari célú erdei apríték	37	0,6
Iparifa összesen	3 119	48,7
Tűzifa	3 285	51,3
Összes nettó fakitermelés	6 404	100,0

Országos megoszlás, OSAP alapján számított érték. Forrás: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

